

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2015/2421,

16. detsember 2015,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate nõuete menetlus, ning määrust (EÜ) nr 1896/2006, millega luuakse Euroopa maksekäsmenetlus

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 81,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 861/2007 ⁽³⁾ loodi Euroopa väiksemate nõuete menetlus. Kõnealust määrust kohaldatakse piiriüleste vaidlustatud ja vaidlustamata tsiviil- ja kaubandusnõuetele, mille väärtus ei ületa 2 000 eurot. Määrusega nähakse ka ette, et sellises menetluses tehtud kohtuotsused on täidetavad ilma vahemenetluseta, eelkõige ilma täidetavaks tunnistamise menetluseta kohtuotsuse täitmise liikmesriigis (*exequatur*'i kaotamine). Määruse (EÜ) nr 861/2007 üldeesmärk on olnud parandada õiguskaitse kättesaadavust nii tarbijate kui ka ettevõtjate jaoks, vähendades tsiviilkohtumenetluse kulusid ja kiirendades menetlusi määruse kohaldamisalasse kuuluvate nõuete puhul.
- (2) Määruse (EÜ) nr 861/2007 kohaldamist käsitlevas komisjoni 19. novembri 2013. aasta aruandes märgitakse, et üldiselt valitseb seisukoht, et Euroopa väiksemate kohtuvaidluste menetlus on hõlbustanud väikeseid nõudeid käsitlevaid piiriüleseid kohtuvaidlusi liidus. Kuid nimetatud aruandes tuuakse välja ka asjaolud, mis takistavad tarbijaid ja ettevõtjaid, eelkõige väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid (VKEd) Euroopa väiksemate nõuete menetluse võimalusi täielikult ära kasutamast. Aruandes leitakse muu hulgas, et määrusega (EÜ) nr 861/2007

⁽¹⁾ ELT C 226, 16.7.2014, lk 43.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 7. oktoobri 2015. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 3. detsembri 2015. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. juuli 2007. aasta määrus (EÜ) nr 861/2007, millega luuakse Euroopa väiksemate nõuete menetlus (ELT L 199, 31.7.2007, lk 1).

kehtestatud nõude väike piirväärtus jätab paljud potentsiaalsed hagejad piiriüleles kohtuvaidluses ilma võimalusest seda lihtsustatud menetlust kasutada. Lisaks märgitakse aruandes, et paljusid menetluse aspekte saaks veelgi lihtsustada, et vähendada kohtumenetluse kulusid ja lühendada selle kestust. Komisjoni aruandes jõutakse järeldusele, et need takistused saaks kõige tõhusamalt kõrvaldada määruse (EÜ) nr 861/2007 muutmisega.

- (3) Tarbijad peaksid saama siseturu pakutavaid võimalusi täiel määral ära kasutada ja nende usaldust ei tohiks vähendada tõhusate õiguskaitsevahendite puudumine piiriülese elemendiga vaidluste korral. Käesoleva määrusega Euroopa väiksemate nõuete menetlusse tehtavate muudatuste eesmärk on anda tarbijatele tõhus õiguskaitsevahend ja aidata neil sellega oma õigusi tegelikkuses paremini maksma panna.
- (4) Nõude piirväärtuse suurendamine 5 000 euroni parandaks selle tulemusliku ja kulutõhusa õiguskaitsevahendi kättesaadavust piiriüleste kohtuvaidluste puhul, eelkõige VKEde jaoks. Õiguskaitse parem kättesaadavus suurendaks usaldust piiriüleste tehingute vastu ja aitaks täielikult ära kasutada siseturu pakutavaid võimalusi.
- (5) Käesolevat määrust tuleks kohaldada üksnes piiriüleste kohtuasjade puhul. Piiriülesena tuleks käsitada kohtuasja, mille korral vähemalt ühe poole alaline elu- või asukoht või peamine elukoht on käesolevat määrust kohaldavas liikmesriigis, mis ei ole liikmesriik, kus asub hagiavaldust menetlev kohus.
- (6) Euroopa väiksemate nõuete menetlust tuleks veelgi täiustada, kasutades ära tehnoloogia arengut õigusemõistmise vallas ning kohtute kasutuses olevaid uusi vahendeid, mis võivad aidata ületada geograafilisi kaugusi ning sellest tulenevaid suuri kulusid ja menetluse venimist.
- (7) Selleks et veelgi vähendada kohtumenetluse kulusid ja lühendada menetluse kestust, tuleks julgustada pooli ja kohtuid rohkem kasutama tänapäevaseid sidevahendeid.
- (8) Euroopa väiksemate nõuete menetluse pooltele dokumentide kättetoimetamisel peaks elektrooniline kättetoimetamine olema võrdsustatud posti teel kättetoimetamisega. Seetõttu tuleks käesoleva määrusega luua üldine raamistik, mis võimaldab elektroonilise kättetoimetamise kasutamist alati, kui vajalikud tehnilised vahendid on kättesaadavad ning elektroonilise kättetoimetamise kasutamine on kooskõlas asjaomaste liikmesriikide menetlusõigusega. Kohtu ja poolte või muude menetlusosaliste vahelise kogu muu kirjaliku suhtluse puhul tuleks võimaluste piires eelistatult kasutada elektroonilisi sidevahendeid, kui need on kättesaadavad ja lubatavad.
- (9) Pooltel või muudel adressaatidel peaks olema võimalik valida, kas kasutada dokumentide kättetoimetamiseks ja muuks kirjalikuks suhtlemiseks kohtuga elektroonilisi sidevahendeid, kui need on kättesaadavad ja lubatavad, või traditsioonilisemaid sidevahendeid, välja arvatud juhul, kui nad on siseriikliku õiguse kohaselt kohustatud nõustuma elektrooniliste sidevahendite kasutamisega. Kui pool nõustub dokumentide elektroonilise kättetoimetamisega, ei piira see tema õigust keelduda sellise dokumendi vastuvõtmisest, mis ei ole selle liikmesriigi ametlikus keeles, kus on tema alaline elu- või asukoht või peamine elukoht või, kui kõnealuses liikmesriigis on mitu ametlikku keelt, poole alalise elu- või asukoha või peamise elukoha ametlikus keeles või ühes ametlikest keeltest, või poolele arusaadavas keeles, või kui dokumendile ei ole lisatud tõlget mõnesse sellisesse keelde.
- (10) Kui dokumentide kättetoimetamiseks või muuks kirjalikuks suhtlemiseks kasutatakse elektroonilisi sidevahendeid, peaksid liikmesriigid kohaldama olemasolevaid parimaid tavasid, mille abil tagatakse, et kättetoimetatud dokumentide ja muu kirjaliku suhtluse sisu vastab täpselt edastatud dokumentide ja muu kirjaliku suhtluse sisule ning et vastuvõtuteatise puhul kasutatava meetodiga tõendatakse dokumendi kättesaamist adressaadi poolt ja dokumendi kättesaamise kuupäeva.
- (11) Euroopa väiksemate nõuete menetlus on üldiselt kirjalik menetlus. Kohtuistung tuleks pidada vaid erandjuhul, kui esitatud kirjalike tõendite põhjal ei ole võimalik otsust teha või kui kohus nõustub ühe poole taotlusel kohtuistungi pidamisega.

- (12) Selleks et võimaldada isikute ärakuulamist ilma, et nad peaksid kohtusse ilmuma, peaksid kohtuistungid ja tõendite kogumine, nagu tunnistajate, ekspertide või poolte ärakuulamine, toimuma kohtule kättesaadavate asjakohaste sidevahendite abil, välja arvatud juhul, kui sellise tehnoloogia kasutamine oleks kohtuasja konkreetsete asjaolude tõttu selle õiglaseks menetlemiseks sobimatu. Kui isiku alaline elu- või asukoht või peamine elukoht on muus liikmesriigis kui see liikmesriik, kus asub hagiavaldust menetlev kohus, tuleks ärakuulamise korraldamiseks kasutada nõukogu määruses (EÜ) nr 1206/2001⁽¹⁾ sätestatud menetlust.
- (13) Liikmesriigid peaksid edendama sidevahendite kasutamist. Kohtuistungite pidamiseks tuleks hoolt kanda selle eest, et Euroopa väiksemate nõuete menetluse pädevusega kohtutel oleks juurdepääs asjakohastele sidevahenditele eesmärgiga tagada õiglane menetlus, võttes arvesse kohtuasja konkreetseid asjaolusid. Videokonverentside puhul tuleks arvesse võtta nõukogu poolt 15. ja 16. juunil 2015 vastu võetud nõukogu soovitusi piiriüleste videokonverentside kohta ning Euroopa e-õiguskeskkonna raames tehtud tööd.
- (14) Kohtumenetluse võimalikud kulud võivad mõjutada võlausaldaja otsust pöörduda oma nõudega kohtusse. Muude kulude hulgas võib kohtumenetluses tasumisele kuuluv riigilõiv mõjutada võlausaldajaid loobuma kohtusse pöördumisest. Selleks et tagada õiguskaitse kättesaadavus piiriüleste väikenõuete puhul, ei tohiks liikmesriigis Euroopa väiksemate nõuete menetluses tasumisele kuuluv riigilõiv olla nõude suhtes ebaproportsionaalne ning see ei tohiks olla suurem riigisisese lihtmenetluse puhul selles liikmesriigis rakendatavast riigilõivust. Sellegipoolest ei tohiks see takistada mõistliku minimaalse riigilõivu kehtestamist ega piirata võimalust kehtestada samadel tingimustel eraldi riigilõivu Euroopa väiksemate nõuete menetluses tehtud otsuse edasikaebamise eest.
- (15) Käesoleva määruse kohaldamisel peaks kohtumenetluse riigilõiv koosnema kohtule makstavast lõivust ja tasudest, mille suurus on kindlaks määratud siseriikliku õiguse kohaselt. Kohtumenetluses ei tohiks riigilõiv sisaldada näiteks summasid, mis kantakse kolmandatele isikutele üle menetluse käigus, näiteks advokaaditasud, tõlkekulud, dokumentide kättetoimetamise kulud muude üksuste kui kohtu poolt või ekspertide või tunnistajatega seotud kulud.
- (16) Peamine eesmärk on saavutada õiguskaitse tulemuslik kättesaadavus kogu liidus. Selleks et tagada selline tulemuslik juurdepääs Euroopa väiksemate nõuete menetluse puhul, tuleks anda tasuta õigusabi vastavalt nõukogu direktiivile 2003/8/EÜ⁽²⁾.
- (17) Riigilõivu tasumiseks ei peaks hagejal olema vajadust reisida kohtu asukoha liikmesriiki või palgata selleks advokaat. Selleks et tagada menetluse tulemuslik kättesaadavus ka hagejatele, kelle asukoht on muus kui hagiavaldust menetleva kohtu asukoha liikmesriigis, peaksid liikmesriigid võimaldama vähemalt üht käesolevas määruses sätestatud kaugmakse viisi.
- (18) Tuleks täpsustada, et Euroopa väiksemate nõuete menetluse käigus kohtu poolt kinnitatud või kohtus sõlmitud kohtuliku kokkuleppe täitmine toimub samamoodi kui kõnealusel menetluses tehtud kohtuotsuse puhul.
- (19) Tõlkimisvajaduse ja sellega seotud kulude miinimumini vähendamiseks peaks kohus Euroopa väiksemate nõuete menetluses tehtud kohtuotsuste või nimetatud menetluse käigus kohtu poolt kinnitatud või kohtus sõlmitud kohtulike kokkulepete täitmise kinnituse muus kui oma töökeeles väljastamiseks kasutama Euroopa e-õiguskeskkonna portaalis dünaamilisel elektroonilisel kujul oleva kinnituse tüüpvormi asjakohast keeleversiooni. Siinkohal peaks kohtul olema õigus usaldada portaalis esitatud tõlke õigsust. Kinnituse vaba tekstiga väljadele sisestatud teksti vajaliku tõlkimisega seotud kulud jaotatakse vastavalt kohtu asukoha liikmesriigi õigusele.

⁽¹⁾ Nõukogu 28. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1206/2001 liikmesriikide kohtute vahelise koostöö kohta tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades (EÜT L 174, 27.6.2001, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 27. jaanuari 2003. aasta direktiiv 2003/8/EÜ, millega parandatakse õiguskaitse kättesaadavust piiriüleste vaidluste korral, kehtestades sellistes vaidlustes antava tasuta õigusabi kohta ühised miinimumeeskirjad (EÜT L 26, 31.1.2003, lk 41).

- (20) Liikmesriigid peaksid pooltele andma praktilist abi Euroopa väiksemate nõuete menetluses ette nähtud tüüpvormide täitmisel. Samuti peaksid liikmesriigid andma üldist teavet Euroopa väiksemate nõuete menetluse kohaldamisala ja kõnealusel menetluses pädevate kohtute kohta. See kohustus ei peaks siiski tähendama tasuta õigusabi andmist või õigusnõustamist konkreetse kohtuasja õigusliku hindamise kujul. Liikmesriigid peaksid saama vabalt otsustada sellise praktilise abi osutamise ja üldise teabe esitamise kõige sobivama viisi ja vahendite üle ning liikmesriikide otsustada peaks jääma, millistele asutustele nad need kohustused panevad. Taolist üldist teavet Euroopa väiksemate nõuete menetluse kohaldamisala ja pädevate kohtute kohta võib esitada ka viitena brošüürides ja käsiraamatutes, liikmesriikide veebisaitidel või Euroopa e-õiguskeskkonna portaalis toodud teabele või viitena asjaomaste tugiorganisatsioonide, näiteks Euroopa tarbijakeskuste võrgustiku poolt esitatud teabele.
- (21) Teave riigilõivu ja selle tasumise võimaluste ning selle kohta, millised asutused või organisatsioonid on pädevad pakkuma liikmesriikides praktilist abi, peaks olema selgem ja internetis hõlpsasti leitav. Selleks peaksid liikmesriigid esitama selle teabe komisjonile, kes peaks omakorda tagama, et see tehakse üldsusele kättesaadavaks ja et seda levitatakse asjakohaste vahendite abil, eelkõige Euroopa e-õiguskeskkonna portaali kaudu.
- (22) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1896/2006⁽¹⁾ tuleks täpsustada, et kui vaidlus kuulub lahendamisele Euroopa väiksemate nõuete menetluses, peaks ka Euroopa maksekäsmenetluses nõude esitajal olema võimalus kasutada Euroopa väiksemate nõuete menetlust, kui kostja on vaidlustanud Euroopa maksekäsu.
- (23) Selleks et veelgi hõlbustada Euroopa väiksemate nõuete menetluse kättesaadavust, tuleks nõude tüüpvorm teha kättesaadavaks mitte üksnes Euroopa väiksemate nõuete menetluse pädevusega kohtutes, vaid see tuleks teha kättesaadavaks ka asjakohaste liikmesriikide veebisaitide kaudu. Selle kohustuse täitmiseks võiks asjakohastel liikmesriikide veebisaitidel esitada lingi Euroopa e-õiguskeskkonna portaalile.

Selleks et parandada kostja kaitset, peaksid määrusega (EÜ) nr 861/2007 ette nähtud tüüpvormid sisaldama teavet selle kohta, millised on tagajärjed kostja jaoks, kui ta ei vaidlusta nõuet või kui ta ei osale pärast kohtukutse saamist kohtuistungil, eelkõige seoses võimalusega, et kohtuotsus võidakse teha tema kahjuks ja see võidakse pöörata täitmisele ning et tema kanda võidakse jätta menetluskulud. Tüüpvormid peaksid samuti sisaldama teavet selle kohta, et võitnud pool ei pruugi tagasi saada menetluskulusid ulatuses, mil kulutused ei olnud vajalikud või on nõude väärtust arvestades ebaproportsionaalsed.

- (24) Selleks et Euroopa väiksemate nõuete menetluse ja Euroopa maksekäsmenetluse tüüpvormid oleksid ajakohastatud, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte määruse (EÜ) nr 861/2007 I–IV lisa muutmiseks ning määruse (EÜ) nr 1896/2006 I–VII lisa muutmiseks. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil. Delegeeritud õigusaktide ettevalmistamisel ja koostamisel peaks komisjon tagama asjaomaste dokumentide sama- ja õigeaegse ning asjakohase edastamise Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
- (25) Euroopa Liidu lepingule (ELi leping) ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 21 (Ühendkuningriigi ja Iirimaa seisukoha kohta vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajaneva ala suhtes) artikli 3 kohaselt on Ühendkuningriik ja Iirimaa teatanud oma soovist osaleda käesoleva määruse vastuvõtmisel ja kohaldamisel.
- (26) ELi lepingule ja ELi toimimise lepingule lisatud protokoll nr 22 (Taani seisukoha kohta) artiklite 1 ja 2 kohaselt ei osale Taani käesoleva määruse vastuvõtmisel ning see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldata.
- (27) Seetõttu tuleks määrusi (EÜ) nr 861/2007 ja (EÜ) nr 1896/2006 vastavalt muuta,

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2006. aasta määrus (EÜ) nr 1896/2006, millega luuakse Euroopa maksekäsmenetlus (ELT L 399, 30.12.2006, lk 1).

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EÜ) nr 861/2007 muudetakse järgmiselt.

1) Artikkel 2 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 2

Kohaldamisala

1. Käesolevat määrust kohaldatakse artiklis 3 määratletud piiriülestele kohtuasjadele tsiviil- ja kaubandusajades igat liiki kohtutes, kui nõude väärtus, välja arvatud intressid, kulud ja muud kõrvalnõuded, ei ületa 5 000 eurot ajal, mil nõudevorm saabub pädevasse kohtusse. See ei laiene eelkõige maksu-, tolli- ega haldusajadele ega ka riigi vastutusele, mis tuleneb riigi tegevusest või tegevusetusest riigivõimu teostamisel (*acta iure imperii*).

2. Käesolevat määrust ei kohaldata järgmise suhtes:

- a) füüsiliste isikute perekonnaseis ning õigus- ja teovõime;
- b) abielusuhetest või suhtele kohaldatava õiguse kohaselt abieluga sarnase toimega suhtest tulenevad varalised õigused;
- c) perekonna-, sugulus-, abielu- või hõimlussuhetest tulenevad ülalpidamiskohustused;
- d) testamendid ja pärimine, sealhulgas surma tagajärjel tekkivad ülalpidamiskohustused;
- e) pankrotimenetlus, maksejõuetute äriühingute või teiste juriidiliste isikute likvideerimismenetlus, kohtulikud kokkulepped, kompromissi tegemine ja muud sarnased menetlused;
- f) sotsiaalkindlustus;
- g) vahekohtumenetlus;
- h) tööõigus;
- i) kinnisvara üürimine või rentimine, välja arvatud rahaliste nõuetega seotud hagid, või
- j) eraelu puutumatus ja isikuõiguste rikkumine, sealhulgas au teotamine.”

2) Artikli 3 lõiked 2 ja 3 asendatakse järgmisega:

„2. Alaline elu- või asukoht määratakse kindlaks vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1215/2012 (*) artiklitele 62 ja 63.

3. Asjaolu, kas kohtuasja puhul on tegemist piiriülese kohtuasjaga, määratakse kindlaks selle kuupäeva seisuga, mil nõudevorm saabub pädevasse kohtusse.

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 12. detsembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1215/2012 kohtualluvuse ning kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise kohta tsiviil- ja kaubandusajades (ELT L 351, 20.12.2012, lk 1).”

3) Artiklit 4 muudetakse järgmiselt:

a) lõike 4 teise lõiku lisatakse järgmine lause:

„Kohus teavitab hagejat hagiavalduse tagasilükkamisest ja sellest, kas tagasilükkamise saab vaidlustada.”;

b) lõige 5 asendatakse järgmisega:

„5. Liikmesriigid tagavad, et nõude tüüpvorm A oleks kättesaadav kõikides kohtutes, kus on võimalik Euroopa väiksemate nõuete menetlust alustada, ning et see oleks kättesaadav asjakohastel liikmesriikide veebisaitidel.”

4) Artikli 5 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Euroopa väiksemate nõuete menetlus on kirjalik menetlus.

1a. Kohus peab kohtuistungil vaid juhul, kui ta leiab, et kirjalike tõendite põhjal ei ole võimalik otsust teha, või kui üks pooltest seda taotleb. Kohus võib sellise taotluse rahuldamisest keelduda, kui ta leiab, et kohtuasja asjaolusid arvestades ei ole kohtuistung kohtuasja õiglaseks menetlemiseks vajalik. Keeldumist põhjendatakse kirjalikult. Keeldumist ei saa vaidlustada eraldi kohtuotsuse enda vaidlustamisest.”

5) Artikkel 8 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 8

Kohtuistung

1. Kui vastavalt artikli 5 lõikele 1a peetakse vajalikuks pidada kohtuistung, kasutatakse kohtuistungil pidamiseks kohtule kättesaadavaid asjakohaseid sidevahendeid, nagu video- või telekonverents, välja arvatud juhul, kui selliste sidevahendite kasutamine on kohtuasja konkreetsete asjaolude tõttu selle õiglaseks menetlemiseks sobimatu.

Kui ärakuulatava isiku alaline elu- või asukoht või peamine elukoht on liikmesriigis, mis ei ole liikmesriik, kus asub hagiavaldust menetlev kohus, korraldatakse kõnealuse isiku osalemine kohtuistungil video- või telekonverentsi või muude asjakohaste sidevahendite abil, kasutades nõukogu määruses (EÜ) nr 1206/2001 (*) sätestatud menetlusi.

2. Pool, kes on kutsutud kohtuistungil füüsiliselt kohal viibima, võib taotleda sidevahendite kasutamist, tingimusel et sellised vahendid on kohtule kättesaadavad, ning põhjendusel, et füüsilise kohalviibimise korraldamine, eelkõige sellest kõnealusele poolele tulenevad võimalikud kulud, ei oleks nõuet arvestades proportsionaalsed.

3. Pool, kes on kutsutud kohtuistungil osalema sidevahendite abil, võib taotleda füüsilist kohalviibimist kohtuistungil. Nõude tüüpvormis A ja vastuse tüüpvormis C, mis kehtestatakse artikli 27 lõikes 2 sätestatud korras, esitatakse pooltele teavet selle kohta, et ühe poole taotlusel kohtuistungil füüsilise kohalviibimise tõttu tema kantud kulude hüvitamine sõltub artiklis 16 sätestatud tingimuste täitmisest.

4. Kohtu poolt lõigetes 2 ja 3 sätestatud taotluse osas tehtud otsust ei saa vaidlustada eraldi kohtuotsuse enda vaidlustamisest.

(*) Nõukogu 28. mai 2001. aasta määrus (EÜ) nr 1206/2001 liikmesriikide kohtute vahelise koostöö kohta tõendite kogumisel tsiviil- ja kaubandusajades (EÜT L 174, 27.6.2001, lk 1)."

6) Artikkel 9 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 9

Tõendite kogumine

1. Kohus määrab kindlaks tõendite kogumise viisi ja otsuse tegemiseks vajalike tõendite piisavuse, arvestades tõendite lubatavuse kohta kehtestatud norme. Ta kasutab tõendite kogumisel lihtsaimaid ja kõige vähem koormavaid meetodeid.
2. Kohus võib tõendeid koguda kirjalike ütluste abil tunnistajatelt, ekspertidelt või pooltelt.
3. Kui tõendite kogumiseks on vaja isik ära kuulata, korraldatakse ära kuulamine vastavalt artiklis 8 sätestatud tingimustele.
4. Kohus võib kasutada tõenditena eksperdiarvamusi või võtta suulisi ütlusi ainult juhul, kui muude tõendite põhjal ei ole võimalik otsust teha.”

7) Artikkel 11 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 11

Poolte abistamine

1. Liikmesriigid tagavad, et pooled saavad nii praktilist abi vormide täitmisel kui ka üldist teavet Euroopa väiksemate nõuete menetluse kohaldamisala kohta ning üldist teavet selle kohta, millised kohtud on asjaomases liikmesriigis pädevad tegema otsust Euroopa väiksemate nõuete menetluses. Kõnealune abi peab olema tasuta. Käesoleva lõikega ei kehtestata nõuet, mille kohaselt peaksid liikmesriigid andma tasuta õigusabi konkreetse kohtuasja õigusliku hindamise kujul.
2. Liikmesriigid tagavad, et teave lõikes 1 sätestatud abi andmiseks pädevate asutuste ja organisatsioonide kohta oleks kättesaadav kõikides kohtutes, kus on võimalik Euroopa väiksemate nõuete menetlust alustada, ning et selline teave oleks kättesaadav liikmesriikide asjakohastel veebisaitidel.”

8) Artikkel 13 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 13

Dokumentide kättetoimetamine ja muu kirjalik suhtlus

1. Artikli 5 lõigetes 2 ja 6 osutatud dokumendid ning artikli 7 kohaselt tehtud kohtuotsused tuleb kätte toimetada
  - a) posti teel või
  - b) elektrooniliste vahendite abil,
    - i) kui need on tehniliselt kättesaadavad ja lubatavad selle liikmesriigi menetlusõiguses, kus Euroopa väiksemate nõuete menetlust läbi viiakse, ning kui poole, kellele tuleb dokumendid kätte toimetada, alaline elu- või asukoht või peamine elukoht on teises liikmesriigis, siis kõnealuse liikmesriigi menetlusõiguses, ning
    - ii) kui pool, kellele tuleb dokumendid kätte toimetada, on eelnevalt andnud sõnaselge nõusoleku dokumentide elektrooniliseks kättetoimetamiseks või kellel on seadusjärgne kohustus sellise kättetoimetamisviisiga nõustuda vastavalt selle liikmesriigi menetlusõigusele, kus on asjaomase poole alaline elu- või asukoht või peamine elukoht.

Kättetoimetamist tõendatakse kättesaamise kuupäeva kandva vastuvõtuteatisega.

2. Lõikes 1 nimetatata muu kirjalik suhtlus kohtu ja poolte või muude menetlusosaliste vahel toimub elektrooniliselt ja seda tõendab vastuvõtuteatis, juhul kui elektroonilised vahendid on tehniliselt kättesaadavad ja lubatavad selle liikmesriigi menetlusõiguses, kus Euroopa väiksemate nõuete menetlust läbi viiakse, ning tingimusel, et pool või isik on selliste suhtlusvahendite kasutamisega eelnevalt nõustunud või kui tal on seadusjärgne kohustus sellise suhtlusvahendi kasutamisega nõustuda vastavalt selle liikmesriigi menetlusõigusele, kus on asjaomase poole või isiku alaline elu- või asukoht või peamine elukoht.

3. Lisaks muudele vahenditele, mis on liikmesriigi menetlusõiguses kättesaadavad, et anda lõigete 1 ja 2 kohaselt elektrooniliste vahendite kasutamisele eelnev nõusolek, saab sellise nõusoleku väljendamiseks kasutada ka nõude tüüpvormi A ja vastuse tüüpvormi C.

4. Kui lõike 1 kohane kättetoimetamine ei ole võimalik, võib see toimuda ühel määruse (EÜ) nr 1896/2006 artiklis 13 või 14 sätestatud viisidest.

Kui lõike 2 kohane suhtlus ei ole võimalik või kui see on kohtuasja konkreetsete asjaolude tõttu sobimatu, võib kasutada mis tahes muud Euroopa väiksemate nõuete menetluse toimumiskoha liikmesriigi õiguses lubatud suhtlusviisi.”

9) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 15a

Riigilõiv kohtumenetluses ja makseviisid

1. Liikmesriigis Euroopa väiksemate nõuete menetluses tasumisele kuuluv riigilõiv ei tohi olla ebaproportsionaalne ega suurem selles liikmesriigis lihtmenetluses kohaldatavast riigilõivust.

2. Liikmesriigid tagavad, et pooled saavad riigilõivu tasuda kaugmakse teel, mis võimaldab pooltel teha makse ka muust liikmesriigist kui kohtu asukoha liikmesriik, võimaldades vähemalt üht järgmistest makseviisidest:

- a) pangaülekanne,
- b) krediit- või deebetkaardi makse või
- c) otsekorraldus hageja pangakontolt.”

10) Artikli 17 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Artikleid 15a ja 16 kohaldatakse igasuguse kaebuse suhtes.”

11) Artikkel 18 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 18

Kohtuotsuse läbivaatamine erandjuhtudel

1. Kostjal, kes ei ilmunud kohtusse, on õigus esitada avaldus Euroopa väiksemate nõuete menetluse raames tehtud kohtuotsuse läbivaatamiseks kohtuotsuse tegemise liikmesriigi pädevale kohtule juhul, kui

- a) kostjale ei toimetatud nõudevormi kätte või kui toimus kohtuistung, ei kutsutud teda sellel osalema piisavalt aegsasti ja sellisel viisil, et ta oleks saanud end kaitsta, või

b) kostjal ei olnud temast olenemata põhjustel võimalik nõuet vaidlustada vääramatü jõu või erakorraliste asjaolude tõttu,

välja arvatud juhul, kui kostja ei vaidlustanud kohtuotsust, mil tal oli selleks võimalus.

2. Läbivaatamise avalduse esitamise tähtaeg on 30 päeva. Tähtaega arvestatakse alates kuupäevast, mil kostja sai kohtuotsuse sisust tegelikult teadlikuks ja tal oli võimalus sellele reageerida, ning hiljemalt alates kuupäevast, mil tehti esimene täietoiming, mille tulemusel ta kaotas osaliselt või täielikult vara käsutusõiguse. Seda tähtaega ei saa pikendada.

3. Kui kohus lükkab lõikes 1 osutatud läbivaatamise avalduse tagasi põhjusel, et nimetatud lõikes sätestatud läbivaatamise tingimused ei ole täidetud, jääb kohtuotsus jõusse.

Kui kohus otsustab, et läbivaatamine on põhjendatud mõnel lõikes 1 sätestatud põhjustest, on Euroopa väiksemate nõuete menetluses tehtud kohtuotsus tühine. Hagejal säilib siiski õigus aegumistähtaja täielikule või osalisele peatamisele, kui selline peatamine on vastavalt siseriiklikule õigusele kohaldatav.”

12) Artikli 20 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Poole taotlusel annab kohus Euroopa väiksemate nõuete menetluse raames tehtud kohtuotsuse kohta ilma lisakuludeta kinnituse, kasutades selleks IV lisas esitatud tüüpvormi D. Kõnealuse poole taotlusel esitab kohus talle kinnituse mis tahes teises liidu institutsioonide ametlikus keeles, kasutades selleks Euroopa e-õiguskeskkonna portaalis olevat mitmekeelset dünaamilist tüüpvormi. Käesoleva määrusega ei kohustata kohut esitama kinnituse vaba tekstiga väljadele sisestatud teksti tõlget ja/või transliteratsiooni.”

13) Artikli 21 lõike 2 punkt b asendatakse järgmisega:

„b) artikli 20 lõikes 2 osutatud kinnituse ja vajaduse korral selle tõlke kohtuotsust täitva liikmesriigi ametlikku keelde või, kui kõnealuses liikmesriigis on mitu ametlikku keelt, kohtuotsuse täitmise taotlemise asukoha kohtu või menetlustoimingute ametlikku keelde või ühte ametlikest keeltest vastavalt asjaomase liikmesriigi õigusele, või muusse keelde, mille aktsepteerimisest kohtuotsust täitev liikmesriik on teatanud.”

14) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 21a

Kinnituse keel

1. Iga liikmesriik võib teatavaks teha liidu institutsioonide selle ametliku keele või need ametlikud keeled, mis ei ole tema riigikeeled, kuid mille kasutamist ta võib artikli 20 lõikes 2 osutatud kinnituse puhul aktsepteerida.

2. Artikli 20 lõikes 2 osutatud kinnituses esitatud teavet kohtuotsuse sisu kohta tõlgib isik, kes on kvalifitseeritud tegema tõlkeid ühes liikmesriikidest.”

15) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 23a

Kohtulikud kokkulepped

Euroopa väiksemate nõuete menetluse käigus kohtu poolt kinnitatud või kohtus sõlmitud kohtulikke kokkulepet, mis on menetluse läbiviimise liikmesriigis täitmisele pööratav, tunnustatakse ja täidetakse teises liikmesriigis samadel tingimustel, kui Euroopa väiksemate nõuete menetluse käigus tehtud kohtuotsust.

Kohtulikele kokkulepetele kohaldatakse *mutatis mutandis* III peatüki sätteid.”

16) Artikkel 25 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 25

Liikmesriikide esitatav teave

1. Liikmesriigid teatavad 13. jaanuariks 2017 komisjonile,
  - a) millised kohtud on pädevad tegema otsuseid Euroopa väiksemate nõuete menetluses;
  - b) millised sidevahendid on vastavalt artikli 4 lõikele 1 Euroopa väiksemate nõuete menetluses lubatud ja kohtutele kättesaadavad;
  - c) millised asutused või organisatsioonid on pädevad pakkuma praktilist abi vastavalt artiklile 11;
  - d) millised elektroonilised kättetoimetamisviisid ja sidevahendid on tehniliselt kättesaadavad ja nende menetlusõiguses lubatavad vastavalt artikli 13 lõigetele 1, 2 ja 3 ning millised vahendid, kui üldse, on nende siseriikliku õiguse kohaselt kättesaadavad artikli 13 lõigete 1 ja 2 kohaselt elektrooniliste vahendite kasutamise osas eelneva nõusoleku andmiseks;
  - e) millistel isikutel või kutsealadel, kui üldse, on seadusjärgne kohustus nõustuda elektrooniliste sidevahendite abil toimuva dokumentide kättetoimetamise või muu kirjaliku suhtlusega vastavalt artikli 13 lõigetele 1 ja 2;
  - f) kui suur on riigilõivu Euroopa väiksemate nõuete menetluses või kuidas seda arvutatakse, samuti millised on riigilõivu tasumise lubatud makseviisid vastavalt artiklile 15a;
  - g) kooskõlas artikliga 17, kas nende menetlusõiguses on ette nähtud edasikaebeõigus, millise tähtaja jooksul tuleb kaebus esitada ning millisele kohtule saab kaebust esitada;
  - h) milline on artikli 18 kohase läbivaatamise taotlemise menetlus ja millised kohtud on selliseks läbivaatamiseks pädevad;
  - i) milliseid keeli nad artikli 21a lõike 1 kohaselt aktsepteerivad ning
  - j) milliste ametiasutuste pädevusse kuulub täitmine ning millistel ametiasutustel on pädevus artikli 23 kohaldamise eesmärgil.

Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõigist hilisematest muudatustest kõnealuses teabes.

2. Komisjon teeb lõike 1 kohaselt edastatud teabe üldsusele kättesaadavaks kõikide asjakohaste vahendite abil, näiteks Euroopa e-õiguskeskkonna portaali kaudu.”

17) Artikkel 26 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 26

Lisade muutmine

Komisjonil on kooskõlas artikliga 27 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte I–IV lisa muutmiseks.”

18) Artikkel 27 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 27

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 26 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 13. jaanuarist 2016.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 26 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 26 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.”

19) Artikkel 28 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 28

Läbivaatamine

1. Komisjon esitab 15. juuliks 2022 Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele käesoleva määruse toimimist käsitleva aruande, milles hinnatakse, kas

- a) artikli 2 lõikes 1 osutatud piirväärtuse täiendav suurendamine on asjakohane, et saavutada käesoleva määruse eesmärk, milleks on hõlbustada õiguskaitse kättesaadavust kodanikele ning väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele piiriüleste kohtuasjade puhul, ning
- b) Euroopa väiksemate nõuete menetluse kohaldamisala laiendamine, eelkõige töötasu nõuetele, on asjakohane, et hõlbustada õiguskaitse kättesaadavust töötajatele piiriülestes töövaidlustes tööandjaga, olles analüüsinud sellise laiendamise igakülgsel mõju.

Asjakohasel juhul lisatakse aruandele seadusandlikud ettepanekud.

Sel eesmärgil esitavad liikmesriigid 15. juuliks 2021 komisjonile andmed Euroopa väiksemate nõuete menetluse raames esitatud hagiavalduste arvu ja Euroopa väiksemate nõuete menetluses tehtud kohtuotsuste täitmise taotluste arvu kohta.

2. Komisjon esitab 15. juuliks 2019 Euroopa Parlamendile, nõukogule ning Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteele aruande Euroopa väiksemate nõuete menetluse alase teabe levitamise kohta liikmesriikides ning võib esitada soovitusi, kuidas selle menetluse tuntust veelgi parandada.”

Artikkel 2

Määrust (EÜ) nr 1896/2006 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 7 lõige 4 asendatakse järgmisega:

„4. Avalduse lisa võib nõude esitaja kohtule teatada, millise artikli 17 lõike 1 punktides a ja punkti b loetletud menetluse (kui üldse) kohaldamist oma nõudele ta taotleb hilisemas tsiviilkohtumenetluses, kui kostja vaidleb Euroopa maksekäsule vastu.

Esimeses lõigus osutatud lisas võib nõude esitaja samuti teatada kohtule, et ta on tsiviilkohtumenetlusele artikli 17 lõike 1 punkti a või punkti b tähenduses ülemineku vastu, juhul kui kostja esitab vastuväite. See ei takista nõude esitajat sellest kohtule teatamast hiljem, kuid igal juhul peab teatamine toimuma enne maksekäsu väljaandmist.”

2) Artikkel 17 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 17

Vastuväite esitamise mõju

1. Kui vastuväide esitatakse artikli 16 lõikes 2 sätestatud tähtaja jooksul, jätkub menetlus päritoluliikmesriigi pädevas kohtus, välja arvatud juhul, kui nõude esitaja on sõnaselgelt taotlenud sel juhul menetluse lõpetamist. Menetlus jätkub

a) määruses (EÜ) nr 861/2007 sätestatud Euroopa väiksemate nõuete menetluse normide kohaselt, kui see on kohaldatav, või

b) liikmesriigi asjakohaste tsiviilkohtumenetluse normide kohaselt.

2. Kui nõude esitaja ei ole teatanud, millise lõike 1 punktides a ja b nimetatud menetluse kohaldamist ta vastuväite esitamisele järgnevas menetluses oma nõude suhtes taotleb, või kui nõude esitaja on taotlenud määruses (EÜ) nr 861/2007 sätestatud Euroopa väiksemate nõuete menetluse kohaldamist nõude suhtes, mis ei kuulu nimetatud määruse kohaldamisalasse, minnakse üle liikmesriigi asjakohasele tsiviilkohtumenetlusele, välja arvatud juhul, kui nõude esitaja on sõnaselgelt taotlenud, et sellist üleminekut ei toimuks.

3. Kui nõude esitaja esitas oma nõude Euroopa maksekäsumenetluses, ei mõjuta siseriiklik õigus kuidagi tema seisundit järgnevas tsiviilkohtumenetluses.

4. Üleminekut tsiviilkohtumenetlusele lõike 1 punktide a ja b tähenduses reguleeritakse päritoluliikmesriigi õigusega.

5. Nõude esitajale teatatakse, kas kostja on vastuväite esitanud, ning samuti üleminekust tsiviilkohtumenetlusele lõike 1 tähenduses.”

3) Artikli 25 lõige 1 asendatakse järgmisega:

„1. Kui liikmesriigi tsiviilkohtumenetluses artikli 17 lõike 1 punkti a või b tähenduses on tasumisele kuuluv riigilõiv Euroopa maksekäsumenetluse riigilõivuga võrdne või sellest suurem, ei tohi Euroopa maksekäsumenetluse riigilõivu ja artikli 17 lõike 1 kohase vastuväite esitamise korral läbiviidava tsiviilkohtumenetluse riigilõivu kogusumma ületada riigilõivu, mis kuuluks tasumisele Euroopa maksekäsumenetluse eelneva läbiviimiseta kõnealusel liikmesriigis.

Artikli 17 lõike 1 punkti a või b kohaselt vastuväite esitamisele järgneva tsiviilkohtumenetluse läbiviimise liikmesriigis ei tohi nõuda täiendava riigilõivu tasumist, kui kõnealusel liikmesriigis on sellise menetluse korral tasumisele kuuluv riigilõiv madalam riigilõivust, mis kuuluks tasumisele Euroopa maksekäsumenetluses.”

4) Artikkel 30 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 30

Lisade muutmise

Komisjonil on kooskõlas artikliga 31 õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte I–VII lisa muutmiseks.”

5) Artikkel 31 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 31

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artiklis 30 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 13. jaanuarist 2016.
3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 30 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
5. Artikli 30 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.”

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 14. juulist 2017, välja arvatud artikli 1 punkt 16, millega muudetakse määruse (EÜ) nr 861/2007 artiklit 25 ja mida kohaldatakse alates 14. jaanuarist 2017.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja liikmesriikides vahetult kohaldatav kooskõlas aluslepingutega.

Strasbourg, 16. detsember 2015

Euroopa Parlamendi nimel

president

M. SCHULZ

Nõukogu nimel

eesistuja

N. SCHMIT
